

60 dagar på 6 minuter

Trendspaning i en snabbvärdig
omvärld – #5, 2023

Det är mycket nu. Men det går att hantera. Får vi ge ett bidrag?

På Plan B är vår mission att utveckla ett mer hållbart, klimatsmart och inkluderande samhälle. Vi tror att digitaliseringen är det mest kraftfulla verktyget och har som uppgift att stötta människor och organisationer att ta till sig möjligheterna till hållbar omställning. Det är en komplicerad och föränderlig bild av utvecklingen vi ser från vår horisont i vår vardag. Skrapar man lite på ytan kan man dock se många tecken på ett antal makrotrender. Vi tror att det underlättar om vi sätter ord på det vi ser, i ett lite större perspektiv. Vi tar stöd i ett antal exempel.

Vad har vi pratat om vid kaffebryggaren de senaste två månaderna? Välkomna ombord och botanisera! Den här gången diskuterar vi de stora trenderna och hur man kan hantera dem som företag, med ett särskilt öga på fastighetsutveckling.

De stora trenderna	2
The Reinvention of the Mall	3
Innovation. Var börjar man?	4
Vi konstaterar att	6
Plan B + Kontakt	10

Dan Engström

affärsområdesansvarig Innovation
adjungerad professor
dan.engstrom@planbab.com

De stora trenderna

Eftersom vi nu ser tecknen på förändring så tydligt kan vi tillåta oss att göra en översiktlig analys av hur kontexten nu förändras för den svenska samhällsbyggnadssektorn. För att inte bli för långgrandiga avgränsar vi oss till utveckling och produktion av kontor och kommersiella verksamhetslokaler.

Om nittonhundratalet slutade när Sovjetunionen föll så slutade millennieskiftet när Ryssland invaderade Ukraina. Det som var tecken på utveckling under millennieskiftet är nu tydliga trender. Flera av dem (som oförutsägbara kostnadsnivåer och leveransproblem) påverkar redan vardagen för oss, andra (som AI) kommer att göra det inom kort. Några (som återbruk) tar lite längre tid att slå igenom. Låt oss göra en PESTEL-analys. Då delar man upp makrotrender som påverkar en organisations verksamhet, i sex kategorier: 1) Political, 2) Economic, 3) Social, 4) Technological, 5) Environmental och 6) Legal. Hur påverkas utveckling och produktion av kontor och kommersiella verksamhetslokaler av dessa sex makrofaktorer? Det här är mina tankar om detta.

1) Politiska

Vi kommer se fortsatt ökad global politisering och polarisering mellan progressivitet och national-konservativt missnöje. Dock ökad europeisk solidaritet och progressivitet: Ökande integration inom EU, och större diskrepans mot andra marknader. EU skapar sig ökande inflytande som global aktör. Nationell polarisering och politisk oförutsägbarhet i Sverige. Ökande tryck på klimatfrågan, men inte tillräckligt för att driva konkurrenskraft eller omställning. Politiskt fokus på att **visa** handlingskraft inom traditionella frågor, inte på systemskifte eller förändringar i sak. Bestående konflikt med Ryssland och ökande ekonomisk konflikt med Kina, som båda leder till störda leveranskedjor och minskad konventionell konsumtion.

2) Ekonomiska

Ökad osäkerhet om vad kunder kommer uppskatta och efterfråga. Vikande marknad, och ändrade vanor och behov. Mindre ytbehov (hybridarbete, online-försäljning etc) men också möjligheter till nya/utvecklade produkter och tjänster (logistik, återbruk, eftermarknadstjänster som möjliggör flexibilitet för hyresgäster). Sökande efter affärsmässiga drivkrafter i hållbar omställning. Fortsatta kostnadsökningar utan traditionell förutsägbarhet. Ökande konkurrens för etablerade aktörer från produktifiering och nya aktörer. Den digitala ekonomins intåg. Intern, planerad utveckling övergår redan nu till agilt testande i innovationsekosystem med gemensamma incitament. Dyadiska affärer (en leverantör – en kund) övergår alltmer till affärsekosystem, även de med gemensamma incitament. Post-covid och ökande klimatproblem skapar bristande eller osäkra leveransmöjligheter. Behovet av självförsörjning av de mineraler som krävs för digitalisering kommer stå i konflikt med naturintressen. Fortsatta prishöjningar eftersom vi så länge skjutit kostnaderna för hållbar produktion framför oss. Artrikedom, sociala frågor, arbetsmiljö, klimat etc kommer kosta och denna ökade kostnad kommer bäras av konsumenten. Vårt fokus på "billigast pris" moget att omvärderas.

3) Sociala

Individualitet, polarisering mellan *Generation Bianca* vs. *Generation Greta*: Vardagen och plånboken vs. Världen och klimatet. TikTok, selfies och ökad ytlighet står här tydligt emot ökande antal av aktioner från aktörer som Just Stop Oil. Vi kan räkna med att dessa aktörer kommer att bli mer radikala över tid. Ökande utanförskap i samhället. Möjlig minskning av synsättet att alla aktiviteter kan ses som en marknad, i syfte att minska segregation och klyftor som är basen för många problem i samhället. Minskad tillit till institutioner, ett allt svagare samhällskontrakt. Ökande sammanhållning inom avgränsade grupper, mindre tilltro mellan grupper. Allt fler stadsomvandlingar med miljöperspektiv, där vi lämnar den zonerade ABC-staden och går tillbaka till blandstaden. Det småskaliga, lokala

All bets are off. Bild av Dan Engström.

får ökat inflytande i planeringsprocesserna. Hållbar mikromobilitet (cykel, elscotrar, självkörande lokalbussar) tar över från bilen som grundpelare för rörelse i staden.

4) Tekniska

Intelligent automatisering och robotisering tar över allt fler arbetsuppgifter. Vi vänjer oss vid begrepp som Artificiell Intelligens, Machine Learning, Large Language Models och Robotic Process Automation genom att de produktifieras och därmed demokratiseras och tillgängliggörs för allmänheten. Även de kreativa, djupt mänskliga yrkena utsätts för det trycket. Vi ser en ny yrkesroll: Prompt engineer, eller Prompt designer, som är den som exempelvis skapar frågan till en Large Language Model som Chat GPT. Ökat antal datadrivna affärer och verksamheter. Digitalisering i första hand för effektivisering, i nästa skede för hållbarhet och cirkularitet. På sikt kraftigt ökat inslag av digitalt betingade automatiska och semiautomatiskt tjänster. AI dominerande i vardagen.

5) Miljömässiga

Hållbarhetsfokus i det närmaste helt på klimatomställning och i viss mån cirkularitet. Social hållbarhet och minskade klyftor

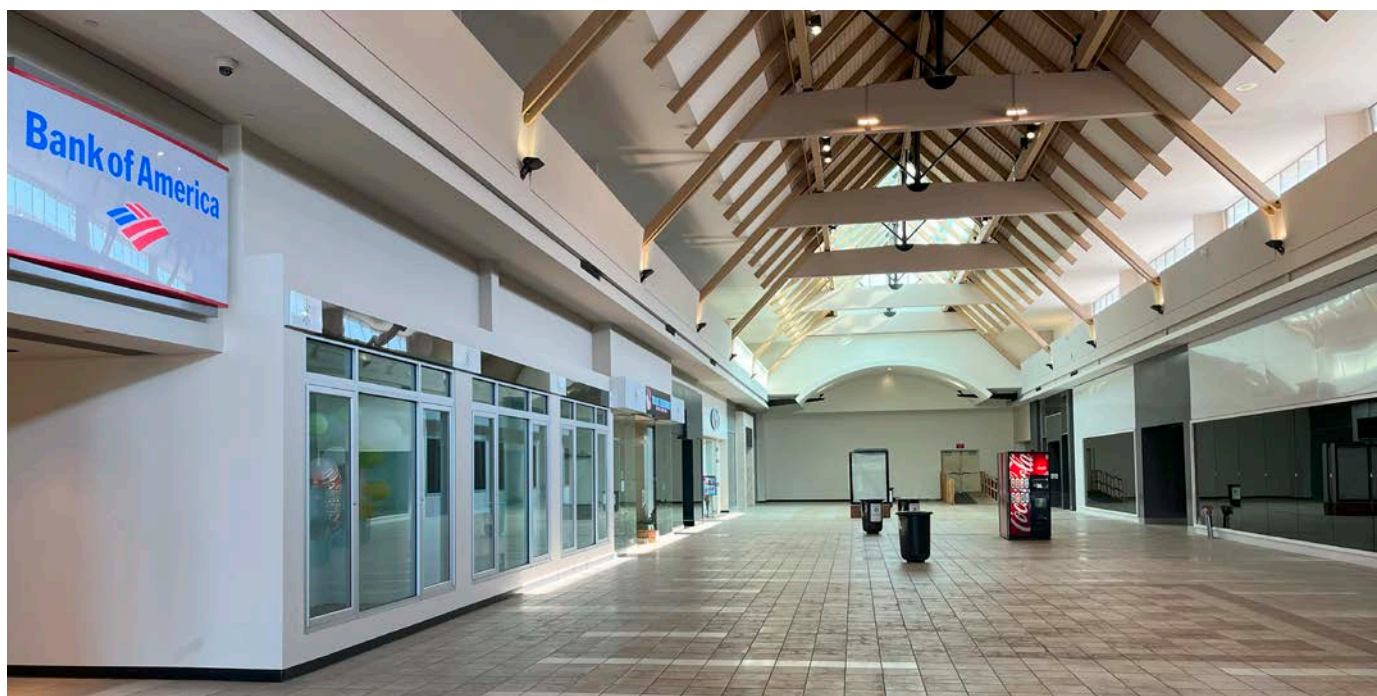
underskattade och frustrerade. Drivkraft kring klimatfrågan snarare från industrin än från det offentliga och myndigheter. Akut brist på aktörer för återbruk och cirkularitet.

6) Legala/juridiska

Reglering av AI. EU styr mot hållbarhet (visas exempelvis genom taxonomierna) och ekosystem (visas genom exempelvis utlysningarna i Horizon Europe), inklusive digitala verktyg för samverkansplanering. Finansiella instrument styr mot hållbarhet. Kommande nationella krav på klimatbudget styr mot återbruk.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan man konstatera att det nya normalläget kommer karakteriseras av begreppet VUCA (Volatility, Uncertainty, Complexity, Ambiguity). Vår kommande tillvaro kommer att bli flyktig, osäker, komplex och tvetydig. Man kommer inte kunna möta den med sina vanliga, statistiska metoder och tumregler. Eftersom så många företag är så hårt investerade i sina etablerade metoder kommer vi sannolikt snart se en ökande utslagning bland de företag som inte börjar agera nu för att utveckla sitt förhållningssätt till det nya normalläget. Welcome to the Age of Disruption. Låt oss ta ett exempel!

Northgate Mall, NE Northgate Way, Seattle WA. Juli 2023. Bild av Dan Engström.

The Reinvention of the Mall

Handeln i köpcentrum återhämtar sig efter pandemin. Den nedgång som köpcentrum i USA har genomgått under de senaste åren har dock orsakat betydande förändringar i den amerikanska detaljhandeln. Hur kan denna utveckling komma att påverka den svenska fastighetsmarknaden? Vilka lärdomar kan vi dra och hur kan vi möta de kommande utmaningarna?

Under de senaste decennierna har köpcentrum varit ett fundamentalt inslag i den amerikanska detaljhandeln. De har varit symboler för ekonomisk tillväxt och konsumtionskultur. Men med förändringar i konsumentbeteende och tekniska framsteg har dessa megamarknader stött på betydande utmaningar, vilket har resulterat i en nedgång i popularitet och lönsamhet.

De främsta faktorerna bakom nedgången i köpcentrum i USA inkluderar en ökad trend mot e-handel, förändrade köpbeteenden bland konsumenterna, och urbanisering. Konsumenterna har blivit mer bekväma med att göra sina inköp online, vilket har minskat behovet av fysiska butiker. Dessutom har en yngre generation konsumenter visat ett ökat intresse för stadsområden där det finns blandade användningsområden, såsom bostäder, arbetsplatser och nöjesaktiviteter, vilket har gjort traditionella köpcentrum mindre attraktiva. När nyckelbutiker som Kmart, Sears och Macys utsätts för dessa utmaningar och avslutar sina hyresavtal i ett köpcentrum tappar fastighetsägaren grunden för sin affär.

Denna trend är något som den svenska fastighetsmarknaden också börjar märka av. Även om Sverige har haft en relativt stabil ekonomi och hög konsumtionsnivå, kan vi inte förbise den globala påverkan av e-handel och förändrade köpbeteenden. Objektvision (som Hemnet, fast för kommersiella lokaler och fastigheter) täcker cirka 90 procent av marknadens hyr- och köputbud. Gapet mellan utbud och efterfrågan har inte varit så här stort på sajten, varken under eller innan pandemin. Efterfrågan minskar och antalet lediga butikslokaler i städerna ökar. Anledningarna finns att hitta bland höjda hyror, skatteskulder och svag krona. För fastighetsutvecklare och förvaltare i Sverige blir det allt viktigare att anpassa sig till dessa förändringar för att fortsätta vara konkurrenskraftiga.

I Sverige förväntas utvecklingen av köpcentrum vara differentierad beroende på region och demografiska faktorer. Större städer och attraktiva områden kan vara mer motståndskraftiga mot nedgången, medan mindre köpcentrum i förorter kan behöva omstrukturering eller omvandling för att överleva. Ett möjligt sätt att hantera nedgången av traditionella köpcentrum är att återuppfinna dem, innovera ett nytt sätt att skapa värde i en handel på en gemensam mötesplats. Fokus ligger då rimligen på diversifiering. Istället för att enbart ha traditionella butiker kan fastighetsutvecklare överväga att inkludera fler tjänsteföretag, restauranger, nöjesanläggningar, och kanske till och med bostäder inom samma område. Genom att skapa en dynamisk miljö som lockar människor för olika ändamål, kan man öka attraktiviteten och skapa fler potentiella inkomstkällor. En annan strategi är att dra nytta av den tekniska utvecklingen snarare än att konkurrera emot den. Teknik kan integreras för att förbättra kundupplevelsen genom till exempel virtuella butiker, förbättrad leveranslogistik och användning av dataanalys för att förstå kundernas preferenser bättre. Genom att anamma digitalisering kan köpcentrum bli mer relevanta och konkurrenskraftiga i den moderna ekonomin. Slutligen kan samarbete mellan fastighetsutvecklare och detaljhandelsföretag spela en viktig roll i att möta utmaningarna. Genom att arbeta nära tillsammans kan man skapa skräddarsydda lösningar för olika branscher och konsumentgrupper. Sådana samarbeten kan hjälpa till att förutse trender och anpassa utrymmen för att möta framtida behov.

Photo by Gia Oris on Unsplash.

Fastighetsutvecklare och -förvaltare är naturligtvis medvetna om de globala trenderna kring köpcentrumnedgången och anpassar sina strategier därefter. Genom att vara flexibla, innovativa och samarbeta med detaljhandelsföretag och andra aktörer kan de möta utmaningarna. Här kommer begreppet innovation in. Innovation börjar här med att lära sig förstå på djupet olika hyresgästers förutsättningar och affär, och vilken service hyresgästerna skulle uppskatta. Från det kommer fastighetsutvecklarna skapa nya, flexibla erbjudanden och rum som är grunden till framtidens svenska handelsplatser. Det ska bli mycket intressant!

Länkar

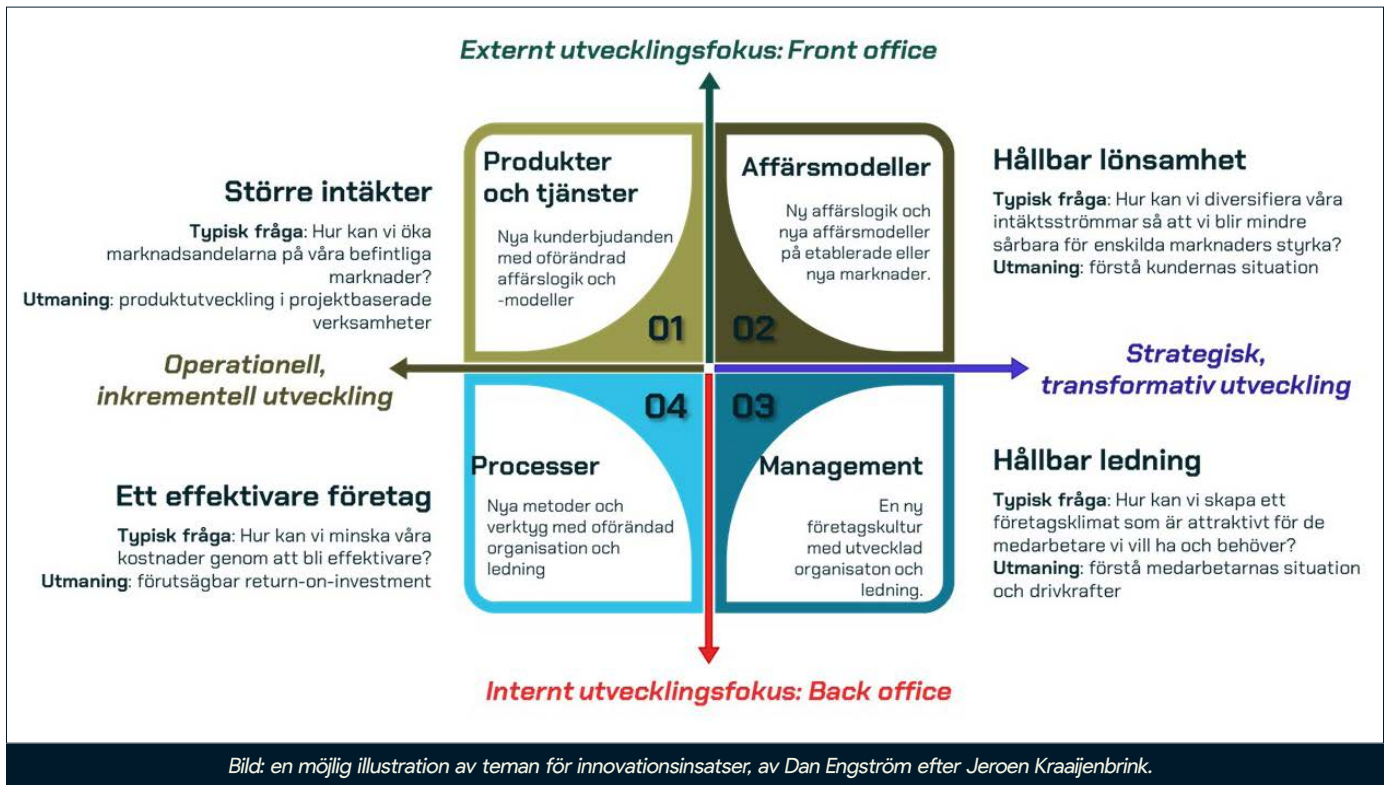
- Återhämtning efter pandemin: <https://hui.se/sveriges-kopcentrum-vaxer-igen/>
- Därför är butikerna tomma mitt i Göteborg: <https://www.gp.se/ekonomi/h%C3%A4r-st%C3%A5r-butikslokalerna-i-g%C3%B6teborg-tomma-det-h%C3%A4nder-med-dem-sen-1104859116>
- Bilder av köpcentrumdöden i USA: <https://www.theguardian.com/artanddesign/gallery/2022/oct/21/the-death-of-the-american-shopping-mall-in-pictures>
- Köpcentrumdöden är överdriven: <https://www.theatlantic.com/books/archive/2022/06/meet-me-by-the-fountain-malls-book-review/661340/>
- Här är den riktiga anledningen till att köpcentrum läggs ner: <https://www.thestreet.com/retailers/heres-the-real-reason-why-downtown-malls-are-closing-its-not-crime>
- Westfield stänger sitt stora mall i San Francisco: <https://abc7news.com/westfield-mall-san-francisco-sf-union-square-nordstrom-closure/13373746/>

Innovation. Var börjar man?

Det nya sättet att förhålla sig till sin omvärld kommer bygga på att ständigt återuppfinna sig för att vara rätt riggad för snabba förändringar i sina förutsättningar. Alla företag kommer behöva hitta sitt eget sätt att förhålla sig till detta. Då frågar man sig hur akut det är för just oss. Vad borde vi ta tag i?

Det kan kännas oöverstigligt att veta hur man ska stärka sin innovationskraft, och inom vilka områden. Var börjar man? Ska vi arbeta med våra egna svagheter eller rikta in oss på vårt kunderbjudande? Ska vi ta små steg och låta utvecklingen ta tid, eller behöver vi transformera oss fortare? Ett sätt att börja bryta i frågan kan vara att utgå från sin största utmaning. Jeroen Kraaijenbrink har publicerat en intressant fyrfältare med två perspektiv: dels **vad** man ska rikta in sig på (utveckling med fokus på företagets interna arbete eller externt mot kunderna), dels **hur stora** förändringarna är (inkrementell eller transformativ utveckling). Den kan vi använda!

Om vår största utmaning exempelvis är att vi behöver öka våra intäkter så befinner vi oss i kvadrant 1 i figuren. Då behöver vi arbeta

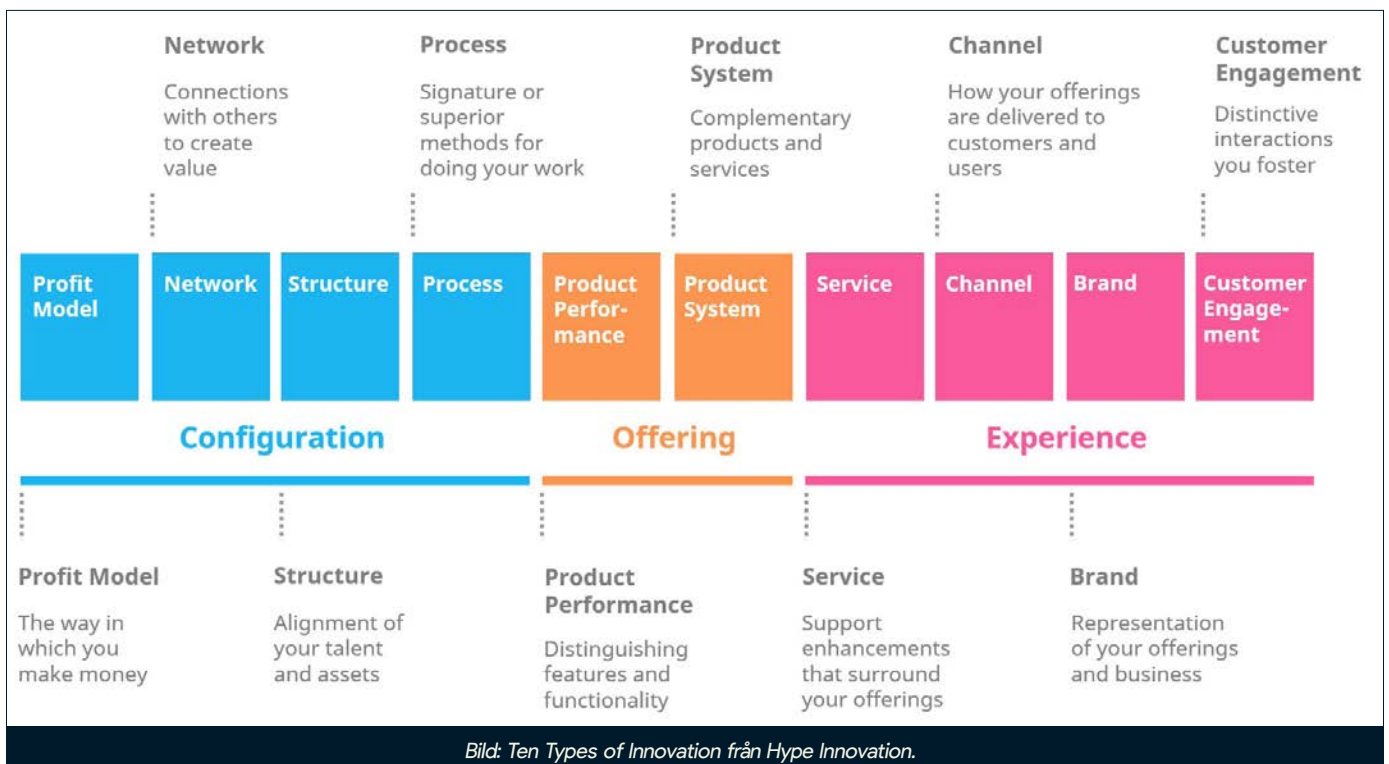

med fokus på kund och marknad, men kan nöja oss med utveckling av vår vardag. Då ligger det nära till hands att fokusera på vår produkt- och tjänsteutveckling. Då är våra marknadsandelar en typisk fråga vi vill angripa. En typisk utmaning vi kommer att få är att hantera produktutveckling i en projektbaserad verksamhet.

Om vår största utmaning i stället är att vår etablerade affär ser ut att vika så befinner vi oss i kvadrant 2 i figuren. Då behöver vi utveckla en hållbar lönsamhet, och vill i stället ta en mer strategisk ansats kring vårt värdeskapande. Här kan vi förutse att vi kommer att utveckla nya affärsmodeller till de nya intäktsströmmarna vi

söker. Gemensamt för detta arbete är exempelvis att vi måste lära oss att förstå våra kunders situation på djupet.

Ett annat sätt att börja hantera sitt utvecklingsbehov är att arbeta med *Hype Innovations* synsätt *Ten types of innovation*. Många innovationsinitiativ tar för givet att man vill arbeta med nya produkter och tjänster (kvadrant 1 i bilden ovan). Hype Innovation påpekar att det finns många olika saker man kan utveckla, och delar upp det i tre huvudspår: Konfiguration, Erbjudande och Kundupplevelse. Inom dessa tre huvudspår pekar Hype på tio olika typer av innovation.

Behöver vi innovation i vårt företag? Behöver vi transformera någon del av vår verksamhet? Ett snabbt och lätt sätt att starta är att ställa tre frågor i vart och ett av dessa tio områden:

1. Vilka antaganden ligger till grund för vårt arbetssätt inom detta område?
2. Kan vi räkna med att dessa antaganden fortfarande gäller om tre år?
3. Vad skulle våra svar kunna betyda för oss?

För exempelvis en förvaltare av kommersiella lokaler kan svaren på frågorna inom Intäktsmodellen [Profit Model] vara:

1. Våra intäkter bygger på att vi har hyresgästavtal baserade på månadshyra per kvadratmeter.
2. Nej, nya förutsättningar som hybridarbete, vikande marknad för våra kunder och ökande online-försäljning har inneburit att våra hyresgäster inte längre har samma behov av stora ytor med långa avtal.
3. Vår affärsmodell kan vara utsatt för risk över tid, så det är hög tid att söka efter kompletterande intäktsmodeller. Vi kan exempelvis titta på om vi kan skapa en egen plattform för eftermarknadstjänster där hyresgästerna kan hantera sin service och sina avtal med tjänsteleverantörer inom brandskydd, städning, catering etc.

De tio kategorierna hör ihop och kompletterar varandra. När man ställer sina tio slutsatser bredvid varandra får man en konkret bild av sitt innovationsbehov och kan börja arbeta. Det här är ett utmärkt tema för nästa workshop med er ledningsgrupp. Ta med er en processledare till mötet så gör ni arbetet på ett par timmar tillsammans! Sedan har ni en första indikation på dels om ni behöver arbeta med innovation, dels vad ni i så fall lämpligen börjar med.

Länkar

- Jeroen Kraaijenbrinks fyrfältare: <https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:7079837031131930626/>
- Hype Innovations Ten types of innovation: <https://www.hypeinnovation.com/blog/using-the-ten-types-of-innovation-framework>
- Organize for Innovation: Your guide to culture change: <https://www.redhat.com/en/engage/solp-organize-innovation>
- Rewired: The McKinsey guide to outcompeting in the age of digital and AI: <https://www.mckinsey.com/featured-insights/mckinsey-on-books/rewired>

Vi konstaterar att

I kategorin “Saker som händer så fort att det är svårt att hänga med” sammanställer vi här en lista på händelser som stuckit ut vid diskussionerna vid kaffemaskinen. Den ska inte på något vis ge sken av att vara komplett, men den ger en ögonblicksbild av illustrativa händelser på senaste tiden.

Inom ramen för systemskiften och disruptiv utveckling konstaterar vi att:

AI

Googles Chat GPT-rival BARD finns nu på svenska. Testa här!

<https://www.gp.se/ekonomi/googles-chat-gpt-rival-finns-nu-p%C3%A5-svenska-1104751866>

<https://bard.google.com/>

Amerikanska konkurrensverket öppnar utredning mot OpenAI, ägaren av ChatGPT. Fler än tio tusen författare ställer krav på AI-industrin att ersätta dem för att deras arbete används som bas för träning av ChatGPT. AI kan vara slutet för den traditionella didaktiken med skolsalar och lärare. Det är nog ingen slump att Kulturdepartementet får en AI-avdelning. <https://www.theguardian.com/technology/2023/jul/13/ftc-investigate-chat-gpt-openai>

<https://www.theguardian.com/books/2023/jul/20/authors-call-for-ai-companies-to-stop-using-their-work-without-consent>

<https://www.theguardian.com/technology/2023/jul/07/ai-likely-to-spell-end-of-traditional-school-classroom-leading-expert-says>

<https://authorsguild.org/news/thousands-sign-authors-guild-letter-calling-on-ai-industry-leaders-to-protect-writers/>

<https://www.svt.se/kultur/kulturdepartementet-far-ai-enhet>

Forskare vid Meta använder Spot från Boston Dynamics för att se om man kan lära robotar lösa problem med mer generaliserade instruktioner. Lyckas de är det ett kliv från snäv AI på vägen mot generell AI. <https://bostondynamics.com/case-studies/advanced-ai-adding-capabilities-to-spot-through-research/>

<https://www.cameralyze.co/blog/general-ai-vs-narrow-ai-2022-guide>

Financial Times indikerar att 20% av Sveriges arbetskraft är utsatta för risk att ersättas av AI. Exempelvis, med SiteSpeak kan man träna ChatGPT på sin egen verksamhet och låta den svara på frågor. Och med Claude2 kan man sammanfatta en roman eller en domän med vetenskaplig litteratur. <https://www.ft.com/content/214be364-d38a-47c8-a9f6-67e263fc9a0a>

<https://sitespeak.ai/>

<https://www.theguardian.com/technology/2023/jul/12/claude-2-anthropic-launches-chatbot-rival-chatgpt>

<https://www.anthropic.com/index/claude-2>

Teknikbolagen har nu en hubb med AI-resurser som stöttar deras arbete, med ett underbart litet cheat sheet. Och det finns fler listor på AI-baserade verktyg som kommer göra arbetet annorlunda för ingenjörer och arkitekter framöver. Projektering kommer likna programmerings framtid, med stöd av Large Language Models –

det vill säga att man berättar vad man vill ha så får man några olika varianter på det genom generativ AI. Det är där vi hittar de nya aktörerna Prompts designers.

<https://stjepanmikulic.notion.site/AEC-AI-Hub-b6e6eebe88094e0e9b4995da38e96768>

https://www.linkedin.com/posts/stjepanmikulic_ai-tools-for-construction-activity-7081290215666896896-WFZI

<https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:7088620059832537088/>

AI in AEC: Zero To Power User CHEAT SHEET

KEY TERMS

- AI** Artificial Intelligence is, simply put, a way of making machines to solve problems in a more human-like way. Within AEC, frequent AI forms are ML, GenAI, and MO.
- ML** Machine Learning focuses on understanding existing data and making accurate predictions. It also focuses on teaching the machine how to solve a problem.
- GENAI** Generative AI is a type of AI that can create a wide variety of data, such as images, videos, and 3D models. It can create new data, unlike many traditional ML forms.
- MO** Unlike GenAI, Mathematical Optimization (MO) works to select the best element (the best solution), with regard to some criterion, from a set of available alternatives.

THE IMPACT

- Within AEC, AI's possible impact could be:
- Time to design is lowered substantially.
 - The scope of design is increased considerably.
 - Innovation and ideation are positively impacted.
 - Current AEC processes are significantly changed due to AI automatization and possibilities.
 - Reassessment of educational curriculums.
 - Data-driven design, resulting in safer projects, better decisions, and less rote work.
 - Lower risk, as AI can help find the best solution.

CONCEPT

USE CASES

KEY AI TOOLS

TEXT-TO-2D

Ideation, Art & Design Creation, Rendering, Inspiration, Realistic Edits, Scaling Images (Up or Down)

TEXT-TO-3D

Animation Creation, Gaming (Object Creation), Space Visualization, Video & 3D Point Cloud Creation

SKETCH-TO-3D

Animation Creation, Gaming (Object Creation), Space Visualization, Video & 3D Point Cloud Creation

IMAGE EDITING

Rendering, Design Creation & Iteration, Digital Landscaping, Background Replacement & A Lot More

GENERATIVE MODELING

Site Analysis Automation, Building Data Assessment, Real Estate Feasibility, Sun & Wind Analyses, Parking Layouts, Urban Planning, Environmental & Financial Analysis, Walking Accessibility, Buyer/Seller Connection

BIM + AI

Automated Building Design or Generation of Floor Plans, Text-to-BIM, Construction Documentation Automation

STRUCTURAL DESIGN

Low Carbon Design, Timber Design, Steel Structures, Automated & Optimized Concrete Design

CONSTRUCTION

Building Site Data Capture, Construction Management, Language Barrier Elimination, Information Management, Procurement & Material Management

DATA ANALYSIS (PLATFORMS)

Scan-to-BIM, Quantity Takeoffs, Auto-Annotation, Project & Resource Planning, Better Decision Making

CONCLUSION

We're still early in the AI revolution, but AI is promising a better future for AEC - there are many useful tools! In the near term, I expect to see firms investing heavily in R&D, and companies starting to test AI tools on pilot projects. In the medium term, I expect companies to start integrating AI into their existing workflows. In the long term, I expect AI to change our current processes, and companies investing heavily in AI-related education.

ENJOYING THE CONTENT?

You can help by Liking 👍, Commenting 💬, or Reposting 🔄!

CREDITS

TO BE NOTED

The information provided here is based on publicly available data. It's not comprehensive, as the AI market is too vast to fit on an A3. However, if you're interested in a larger database of AI tools or finding the links to the tools above, you can visit the AEC AI Hub:

AEC AI HUB

<https://stjepanmikulic.notion.site/AEC-AI-Hub-b6e6eebe88094e0e9b4995da38e96768?pv=4>

INSPIRED BY

Stacey Holsinger

<https://www.steeltoecommunications.com/>

CREATED BY

Stjepan Mikulic

<https://www.linkedin.com/in/stjepanmikulic/>

Industrin

Konkursrekord med över 800 konkurser i juni i Sverige och eftersläpande skatteskulder gör att sommaren kan bli ett blodbad.

<https://www.gp.se/ekonomi/konkursrekord-%C3%B6ver-800-i-juni-1103924171>

<https://www.di.se/nyheter/nytt-konkursrekord-sommaren-bli-ett-stalbad/>

Det första offret för generativ AI har fallit. Utbildningsföretaget Chegg stöttar elever med läxhjälp, lösningsmetoder med mera. Deras VD säger nu att deras affärsmodell är utdaterad på grund av ChatGPT. Aktiekursen var uppe på 30 dollar när ChatGPT släpptes i november 2022, och är nu nere på 10 dollar. Det stora raset skedde när Chegg släppte sin kvartalsrapport den 1 maj och då redovisade sin kvartalsvinst.

<https://www.chegg.com/> <https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:7059240293409116160/>

Aktiekursen live: <https://tinyurl.com/ysxkwh4k>

ScalinQ är ett exempel på att det nu går att göra affärer på satsningar på kvantdatorer och de ekosystem som är på väg att utvecklas. <https://www.businessregiongoteborg.se/nyheter/alla-nyheter/kvantrevolution-lockar-talanger>

Reddit säljer data som genererats av användarna och leder därmed möjligen in Internet i en ny, slutna fas?

<https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/jun/17/there-is-no-moral-high-ground-for-reddit-as-it-seeks-to-capitalise-on-user-data>

<https://www.gp.se/kultur/kultur/med-reddit-ser-vi-slutet-p%C3%A5-det-%C3%B6ppna-internet-1103408395>

Twitter blir "x" och bytt logotyp. Fågeln är borta och jag gissar att fler med mig tröttnar precis nu. Här är alternativen till Twitter.

<https://edition.cnn.com/2023/07/09/tech/twitter-alternatives/index.html>

Det har verkligen hänt en del sedan Musk tog över. Till och med TikTok ger sig i leken. <https://www.adaderana.lk/technologynews.php?nid=92213>

NCC har startat idélabbet ForumX. Kollegor som arbetar med allt från affär, utveckling, IT, forskning och innovation samlas med syfte att innovera NCC. <https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:70773398516333961216/>

Hire for attitude, train for skills. Dags att sluta kräva erfarenhet av Office-paketet i rekryteringsannonser. <https://www.di.se/debatt/debatt-dags-att-rekrytera-for-potential-i-ai-aldern/>

Ryktet säger att vi är på väg full circle med streaming-tjänster som Netflix och Steam. Användare blir geoblockade, det sätts begränsningar i delande, man behöver massor av olika konton och dyra prenumerationer, och program tas bort oväntat. Ungdomarnas reaktion? Sod this, I'm going back to torrenting. <https://www.pcmatic.com/blog/torrent-usage-trends-statistics-a-year-by-year-analysis/>

Europa

Nya Zeeland är nu medlemmar i EU:s stora forsknings- och innovationsprogram Horizon Europe men Storbritannien väntar med att besluta sig. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_3728

<https://www.ft.com/content/88618dcc-bdef-49e6-84dd-ec78539540d9>

EU tar ett stort steg mot en digital version av Euron. <https://www.france24.com/en/europe/20230628-eu-to-take-one-giant-leap-towards-launching-digital-version-of-euro>

Europa är långt ifrån att ha klarat som energiomställning, men Sverige sticker ut med 0% fossilbaserad energi under första halvåret 2023. Dessutom ledde EUs stora satsningar på omställning till cirkulär ekonomi inte till det önskade målen. Det mesta av resurserna gick enbart till avfallsfrågor.

<https://www.ft.com/content/214be364-d38a-47c8-a9f6-67e263fc9a0a><https://www.eca.europa.eu/en/publications/SR-2023-17>

2006 2007 2009 2010 2012 2023

SCHÜTZE UNSERE TIERARTEN, BEVOR ES ZU SPÄT IST.

WWF

Världsnaturfonden, WWF, har använt Twitters senaste namnbyte till en påhittig annons där man vill att vi ska "skydda våra djurarter innan det är för sent" tillsammans med en historia över Twitters logga – och hur den nu gått över till enbart bokstaven "X". <https://feber.se/internet/wwf-gor-narr-av-twitters-namnbyte/454108/>

The European Video Games Industry Insight Report, med data om videospelsbranschen från 24 länder, är ute. En årsomsättning på 18 miljarder Euro är inte så lite. <https://dataspelsbranschen.se/nyheter/2023/7/11/european-video-games-industry-insight-report>

Tyskland har lanserat en strategi för att frigöra sig från beroende av Kina. <https://www.msn.com/en-us/news/world/china-has-changed-germany-unveils-strategy-to-cut-reliance-on-world-s-no-2-economy/ar-AA1dOKmz>

Hållbarhet

Batterier är tunga, så då måste bilar ha mer energi så de kan flytta sin ökade vikt. Men då måste de ha mer batterier, och de är tunga. Så då måste de ha ännu mer batterier. Är batterifabriernas dagar redan räknade? Trafikverket blir först i världen med en väg som laddar elfordon under färd, och den exporterades direkt till Frankrike. Batterier från elfordon kan också återanvändas i andra applikationer. I bostadsrättsföreningen Viva i Göteborg används batterier från elbussar för att lagra energi som genererats av solpaneler på husens tak. En rapport från Energimyndigheten visar att elektronikåtervinningsföretag säljer litiumjon-batterier vidare till Kina och Sydkorea för återvinning eller återanvändning i andra olika applikationer. Stena har en återvinningsanläggning för materialåtervinning för stora litiumjonbatterier i Halmstad, Revolt bygger en i Skellefteå. RISE bygger ett strategiskt kunskapsnav kring de här frågorna.

<https://www.topgear.com/car-news/electric/sweden-will-build-worlds-first-ev-charging-road>

<https://www.mynewsdesk.com/se/elonroad/pressreleases/elonroad-elektrifierar-vaegar-i-paris-vaerldspremiaer-foer-banbrytande-konduktiv-teknik-i-samarbete-med-vinci-group-3255128>

<https://www.businessregiongoteborg.se/nyheter/alla-nyheter/batterifabriken-ytterligare-en-milstolpe-uppnadd>

<https://www.energimyndigheten.se/globalassets/forskning--innovation/overgripande/forskningsoversikt-om-atervinning-och-aterbruk-av-litiumjonbatterier-2019.pdf>

<https://www.ri.se/sv/berattelser/begagnade-fordonsbatterier-oppnar-for-nya-industrier>

Brimstone har just fått en CO2-fri typ av Portland-cement certifierad för användning i industrin.

<https://www.businesswire.com/news/home/20230712146493/en/Climate-Breakthrough-Brimstone%E2%80%99s-Decarbonized-Portland-Cement-First-to-Meet-Essential-Building-Industry-Standard-Unlocking-the-Potential-of-Net-Zero-Construction> <https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:7085632283499450368/>

FN:s politiska högnivå-forum för hållbar utveckling i New York har avslutats. Vi når inte målen i Agenda 2030 om inget förändras. Så om man inte kan förlita sig på aktiva politiker så får man ta saker i egna händer: Schwarzenegger stämmer oljeindustrin för överlagt mord.

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/blog/2023/07/press-release-world-risks-big-misses-across-the-sustainable-development-goals-unless-measures-to-accelerate-implementation-are-taken-un-warns/>

<https://www.politico.com/magazine/story/2018/03/12/arnold-schwarzenegger-sxsw-trump-big-oil-me-too-217345/>

Hallå Hållbarhetsbyrå i Göteborg har fått i uppdrag av advokatbyrå Morris Law att hjälpa till att ta fram deras nya Code of Conduct för leverantörer. Koden bygger på UN Global Compacts tio principer för mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorrupktion. <https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:7080149701320142848/>

Akademi och kunskap

Ny bok om kognitiva digitala tvillingar i samhällsbyggnad: *Cognitive Digital Twins for Smart Lifecycle Management of Built Environment and Infrastructure. Challenges, Opportunities and Practices*. Edited by Ibrahim Yitmen. <https://www.routledge.com/Cognitive-Digital-Twins-for-Smart-Lifecycle-Management-of-Built-Environment/Yitmen/p/book/9781032136264#>

Tekniska Högskolan i Jönköping söker två doktorander i Supply Chain Management: <https://www.linkedin.com/jobs/view/3654872261/>

Call for papers från The International Journal of Architectural Technology and Sustainability om digitaliseringsprocesser i den byggda miljön. Deadline 15 oktober. <https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:7086521620353220608/>

Nyfiken på att prata mer om hur vi kan hjälpa din verksamhet i omställningen?

[Kontakta oss idag!](#)

Plan B

Plan B grundades 2007 och är en oberoende professionell tjänsteleverantör med ett brett ekosystem av partners inom näringsliv, myndigheter och akademi.

Med 40 anställda och kontor i Stockholm, Uppsala och Göteborg arbetar vi över hela Sverige. Vi har två affärsområden fokuserade på informationshantering och BIM-samordning i projekt, och två affärsområden fokuserade på digital transformation och innovation för organisationer. Vi har en adjungerad professor vid Linköpings universitet.

- Vår mission är att utveckla ett mer hållbart, klimatsmart och inkluderande samhälle.
- Vi tror att det mest kraftfulla verktyget för detta är digitalisering.
- Vi engagerar människor till att våga sikta högt och att omvandla ambitioner till handlingskraft och resultat.

Läs mer på <https://planbab.se/vadvigor/effekter/digital-transformation/>

Kontakt

Plan B BIM AB
Lilla Bommen 1, Plan 16
411 04 Göteborg
www.planbab.com

Dan Engström

affärsområdesansvarig Innovation
adjungerad professor
+46 10 196 05 19, +46 726 01 68 38
dan.engstrom@planbab.com

